

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету
педагогіки і психології
_____ Т.О. Олефіренко

«08» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
«Психологія особистості»

освітнього рівня магістра (1.4)
галузі знань 01 Освіта
спеціальності 012 Дошкільна освіта

Шифр за навчальним планом ВВ1.2.04

Київ – 2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми, затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова «27» квітня 2017 року, протокол №10.

Розробник програми: Березка С.В., кандидат психологічних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки і психології дошкільної освіти
«30» серпня 2021 р., протокол №1

Завідувач кафедри

проф. Цветкова Г.Г.

1. Опис дисципліни

Шифр дисципліни ВВ1.2.04

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 освіта	Кількість кредитів – 4		Методи навчання: Словесний метод (лекція з паузами, візуалізована лекція, лекція-бесіда), семінарсько-практичні заняття: бесіда, дискусія; наочний метод (метод демонстрацій, візуалізація думок за допомогою ментальних карт та електронних ресурсів), робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання схем, таблиць, презентацій); інтерактивні методи групового навчання, у тому числі: мозковий штурм, «Word cafe», «Open Space», дискусійні методи, ігрові технології тощо; середовище Moodle, Zoom, Google Meet.
Спеціальність 012 «Дошкільна освіта»	Загальна кількість годин – 120		
Освітній рівень Магістр	Денна	Заочна	
	Лекції		
		10	
	Практичні заняття:		
Вибіркова		-	
	Семінарські заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2022		6	
	Лабораторні заняття		
		-	
Семестр III	Індивідуальна робота:		
		-	
	Самостійна робота:		
		104	
Тижневе навантаження: - аудиторне: 1 год. - самостійна робота: 2 год.	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
		2:13	
Мова навчання – українська			Форми поточного контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, презентації, навчальні проекти, контрольні роботи Форма підсумкового контролю: екзамен. Екзамен дистанційного навчання: (тести/завдання в системі Moodle).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – ознайомити здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з основними психологічними підходами до розуміння особистості, сформулювати уявлення про структури та типи особистості, їх ключові ознаки.

Завдання: ознайомити здобувачів з основними поняттями, категоріями, теоріями, концепціями психології особистості, дати їх у системній єдності, застосовуючи метод синтезу конструктивних ідей різних психологічних шкіл та напрямків; сприяти розумінню теоретичних та емпіричних моделей особистості, показати можливості та перспективи їх застосування у професійній діяльності; сприяти самоактуалізації та особистісній самореалізації здобувачів.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	ПРН 23. Вміти визначати загальну характеристику психічного здоров'я особистості, фактори розвитку особистості дошкільника, планувати, організувати та проводити дослідження психологічних властивостей особистості дитини дошкільного віку.	ФК 16. Здатний аналізувати та інтерпретувати напрацювання в галузі психології особистості, доцільно застосовуючи їх у власній професійній діяльності; створювати умови для особистісної актуалізації дітей; здійснювати рефлексію власних особистісних якостей, творчих можливостей, вміти вдосконалювати їх, реалістично та оптимістично ставитися до себе та оточуючих.

3. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС.

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	п	сем	лаб	с.р		л	п	сем	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Сутність поняття особистість. Психологічна характеристика особистості												
Тема 1. Компоненти та структура особистості.							25	2		1		22
Тема 2. Властивості та характеристики особистості. Розвиток і формування особистості.							24	2				22
Змістовний модуль 2. Основні підходи та теорії до вивчення особистості												

Тема 3. Концепції особистості фрейдизму і неофрейдизму							23	2		1		20
Тема 4. Когнітивний підхід до особистості							24	2		2		20
Тема 5. Гуманістичний напрям у психології особистості							24	2		2		20
Усього							120	10		6		104

4. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	В т. ч. лекцій
1.	МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ОСОБИСТІТЬ. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ	49	4
1.1.	<p>Тема 1. Компоненти та структура особистості. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Особистість як соціокультурна форма індивідуального буття. Історичні типи особистості. Компоненти теорії особистості: структура особистості, мотивація, розвиток особистості, психопатологія, психічне здоров'я, зміна особистості за допомогою терапевтичного впливу. Основні функції теорії особистості. Активність особистості. Проблема людської «самотності», «Я» та «інші». Самосвідомість особистості: образ «Я»; самооцінка, локус-контроль (екстернальний та інтернальний). Індивідуально-особистісне; соціально-спільнотнісне. Критерії оцінки особистості: верифіцируемість, евристична цінність, внутрішня узгодженість, ощадливість, широта обсягу, функціональна значущість.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: Основні: 1, 4, 6. Допоміжні: 5, 8.</i></p>	25	2

1.2.	<p>Тема 2. Властивості та характеристики особистості. Розвиток і формування особистості.</p> <p>Погляди психологів на роль генетичних чинників у розвитку особистості. Вікові індивідні властивості та особистість. Соціально зумовлені характеристики особистості. Поняття про характер. Типологія характерів. Акцентуації характеру. Поняття про мотивацію та її місце в структурі психіки. Характеристика понять «розвиток» і «формування» особистості. Основні теорії розвитку особистості в дитинстві. Розвиток і формування самосвідомості.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> <i>Основні: 2, 3, 8.</i> <i>Допоміжні: 5, 8, 10.</i></p>	24	2
2	<p align="center">МОДУЛЬ 2.</p> <p align="center">ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА ТЕОРІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ</p>	71	6
2.1.	<p>Тема 1. Концепції особистості фрейдизму і неофрейдизму</p> <p>Теорія особистості З. Фрейда. Аналітична психологія К. Юнга. Індивідуальна психологія А. Адлера. Соціокультурна психологія Карен Хорні. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма. Епігенетична теорія розвитку особистості Е. Еріксона.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> <i>Основні: 1, 5-7</i> <i>Допоміжні: 5, 8.</i></p>	23	2
2.2.	<p>Тема 2. Когнітивний підхід до особистості</p> <p>Загальна характеристика когнітивного підходу до особистості. Розвиток мислення в онтогенезі (теорія Жана Піаже). Теорія особистісних конструктів Джорджа Келлі. Теорія поля Курта Левіна.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> <i>Основні: 2, 3, 7,8</i> <i>Допоміжні: 5, 10</i></p>	24	2
2.3	<p>Тема 3. Гуманістичний напрям у психології особистості</p> <p>Загальна характеристика гуманістичного напрямку. Теорія самоактуалізації Абрахама Маслоу. Теорія самоактуалізації Абрахама Маслоу.</p>	24	2

<p>Феноменологічна теорія Карла Роджерса. Особистість у логотерапії Віктора Франкла. Екзистенційна психологія Ролло Мея.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> <i>Основні: 2, 4, 6, 8.</i> <i>Допоміжні: 5, 8, 10.</i></p>		
--	--	--

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

МОДУЛЬ 1.

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ОСОБИСТІСТЬ. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ

Семінарське заняття (1 год)

Тема 1.1 Психологія особистості як наукова дисципліна

1. Основні напрями вивчення особистості
2. Базові категорії психології особистості: індивід, особистість, індивідуальність.

3. Основні етапи історії досліджень особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1, 3, 6, 7.

Допоміжні: 5, 8, 10.

МОДУЛЬ 2.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА ТЕОРІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Семінарське заняття (1 год)

Тема 2.1 Психодинамічний напрямок в теорії особистості

1. Рівні свідомості: топографічна модель. Структурна концепція психіки З. Фрейда: Ід, Его та Супер-его.

2. Розвиток особистості (психосексуальні стадії).

3. Психоаналітична терапія – дослідження несвідомого: вільні асоціації, інтерпретація опору, аналіз сновидінь, аналіз трансфера, емоційне переучування.

4. Аналітична психологія особистості: структура особистості; особистісна орієнтація; концепція архетипів.

5. Его-теорія особистості Еріка Еріксона. Основні стадії психосоціального розвитку.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1, 4, 6, 8.

Допоміжні: 5, 8.

Семінарське заняття (2 год)

Тема 2.2 Когнітивна теорія особистості. Вітчизняні напрями в теорії особистості.

1. Когнітивний напрямок в теорії особистості: Дж. Келлі. Основний постулат Келлі. Репертуарний тест рольового конструкта (Реп-тест).
2. Теорія особистісних конструктів. Моделі для дійсності. Формальні якості конструктів. Основні положення про природу людини у ретроспективі.
3. Соціальна ситуація розвитку в процесі становлення підростаючої особистості (Л. Виготський).
4. Психологічна структура особистості та її становлення в процесі індивідуального розвитку людини (Л. Божович).
5. Діяльність і особистість (О. Леонт'єв).
6. Поняття особистості в аспектах норми та патології (В. М'ясищев).
7. Теоретичні питання проблеми розвитку та формування особистості (С. Рубінштейн).
8. Особистість в процесі соціальної активності (К. Альбуханова-Славська).
9. Рушійні сили та умови розвитку особистості (О. Асмолов, Г. Костюк).

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 4, 5, 6.

Допоміжні: 5, 6, 8, 10.

Семінарське заняття (2 год)

Тема 2.3 Гуманістичний напрямок в теорії особистості

1. Теорія самоактуалізації Абрагама Маслоу. Самоактуалізація: неформальне дослідження здорових людей. Оцінка самоактуалізації. Коротка форма «опитувальника особистісної орієнтації». Дослідження вершинних переживань.

2. Основні концепції та принципи гуманістичної теорії особистості Еріха Фромма. Соціальні типи характеру: рецептивний, експлуататорський, накопичувальний, ринковий. Продуктивна орієнтація в гуманістичній теорії Е. Фромма.

3. Тенденція актуалізації Карла Роджерса. Еволюція роджерівської терапії: від техніки до взаємовідносин. Терапевтичні умови для зміни особистості.

4. Гештальт-терапія Фріца Перлза. Невроз і здоров'я. Шари неврозу. Невротичні механізми здоров'я. Психотерапія та робота зі снами.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 2, 4, 5, 7

Допоміжні: 1, 5

4.3 Організація самостійної роботи здобувачів

МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ОСОБИСТІТЬ. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ

Зміст завдань самостійної роботи за модулем 1.

1. Розподіліть на групи наступні суб'єктивні явища в залежності від співвіднесення їх зі структурними компонентами особистості (мотиваційний, потреби, вольовий, пізнавальний, емоціональний, характер, здібності і самосвідомість): переживання голоду, похмурий настрій, наполегливість, пригадування подій, гордість за власні досягнення, прийняття рішення, задоволення від виконаної діяльності, роздуми про власні недоліки, бажання робити добро, переживання гніву, доведення теореми, стан інтересу до чогось, почуття легкості і радості під час виконання діяльності, почуття відповідальності, охайність.

2. Розробіть і опишіть конкретні життєві ситуації, пов'язані з наявністю таких індивідних властивостей у дитини дошкільного віку, як: рудий колір волосся, відсутність слуху, дальтонізм, низький об'єм природної пам'яті, дуже маленький зріст. Встановіть, як індивідні властивості впливають на соціальні умови життя дитини. Опишіть, яким повинно бути соціальне середовище у дітей з такими особливостями. Зробіть прогноз можливих варіантів розвитку особистості у кожному конкретному випадку. Підготуйте психолого-педагогічні рекомендації, спрямовані на попередження можливих негативних результатів розвитку особистості у конкретних випадках.

3. Підберіть та пройдіть методики для діагностики: самооцінки особистості, типу темпераменту, рис характеру, акцентуацій характеру, мотивації особистості, Я-концепції.

4. Розробіть тренінг особистісного зростання.

5. Використовуючи Wordwall (<https://wordwall.net/>) розробіть кросворд за темою модулю.

6. Підготуйте презентацію на тему: «Основні етапи історії досліджень особистості».

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1, 4, 5, 6.

Допоміжні: 1, 2, 9

МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА ТЕОРІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Зміст завдань самостійної роботи за модулем 2.

1. Визначте з якими захисними механізмами пов'язані наступні вчинки і способи поведінки людей:

1. Під час масового соціологічного дослідження дорослим людям задали питання, чи переконливо подіяли на них матеріали преси, у яких лікарі доводять, що паління призводить до захворювання на рак легенів.

Позитивну відповідь дали 68% людей, які не палять і лише 14% тих, які палять.

2. Хлопчик хоче бути схожим на батька і тим самим заслужити його любов і повагу.

3. Людина похилого віку, яка у свій час не мала змоги навчатись у ВНЗ, при першій нагоді демонструє свою зневагу до вищої освіти.

4. В Японії у коридорах фірм стоїть макет начальника. Підлеглі можуть підійти і висловити усе, що вони про нього думають, навіть побити макет.

5. Працівник, який вчасно не підготував важливий звіт, виправдовує свою затримку, звинувачуючи деяких колег.

6. Підлеглий постійно забуває прізвище свого начальника.

7. Підлеглий, якого часто тероризує начальник, деспотично поводить у власній сім'ї.

8. Студент, який погано склав черговий іспит, заспокоює себе тим, що звинувачує викладача в надлишковій прискіпливості саме до нього.

9. Підліток, якого на уроці насварила вчителька, під час перерви почав знущатись над слабшим однокласником.

10. Колеги, які посварились декілька років тому, не розмовляють, не вітаються і стараються навіть не дивитись один на одного.

2. Розробіть порівняльну характеристику структур особистості:

<i>Автор теорії або концепції особистості</i>	<i>Назва структурних елементів особистості</i>	<i>Ключові характеристики</i>	<i>Бібліографічне посилання на джерело інформації</i>

3. Розробіть власний глосарій за темами Модуля 2.

4. Підготуйте презентацію за темою (тема на вибір здобувача): «Функціонально-структурні особливості психіки за Т. Яценко», «Теорія самоактуалізації А. Маслоу», «Соціальні типи характеру (Е.Фромма)», «Невротичні механізми за Ф. Перлзом», «Основні положення Оллпорта відносно природи людини»; «Структурна теорія рис особистості Р. Кеттела», «Г. Айзенк: теорія типів особистості», «Особистість з точки зору біхевіористичного напрямку», «Соціально-когнітивна теорія особистості А. Бандура», «Когнітивна теорія особистості Дж. Келлі», «Індивід та його потреба бути особистістю (О.Петровський)».

5. Розробіть тест на 20 запитань за темою «Підходи та напрямки в теорії особистості».

6. Розробіть презентацію на тему: «Стадії розвитку особистості» (теорія на вибір здобувача).

7. На дошці Padlet (<https://uk.padlet.com/dashboard>) розробіть «постери» ключових теорій особистості (не менше 5 шт) за схемою: фото автора теорії, ключові поняття, ключові ідеї щодо структури та розвитку особистості.

Рекомендовані інформаційні джерела:

Основні: 1-8.

Допоміжні: 8, 10.

5. Контроль якості знань студентів

5.1 Форми і методи поточного контролю.

Поточний контроль рівня і якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється на семінарських у процесі усного опитування, під час виступів, презентації та обговоренні самостійної роботи, виконання завдань на семінарських заняттях як індивідуально, так і в групах. Тематичний контроль відбувається під час написання тестових контрольних робіт по завершенню вивчення навчального матеріалу певного модуля.

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою наступних платформ і сервісів:

– Система Moodle – це платформа, на якій розміщені навчальні матеріали, реалізовується спілкування “здобувач-здобувач”, “здобувач-викладач”, контролюються знання здобувачів, але й здійснювати управління освітнім процесом.

– Google Meet, Zoom – сервісів відеотелефонного зв’язку, що використовується для проведення дистанційних лекційних, семінарських та практичних занять, інших форм навчальних занять;

– Інтерактивні онлайн дошки: <http://padlet.com>, <https://miro.com>, <https://jamboard.google.com>.

– Вікторини та опитувальники: <https://wordwall.net>, www.mentimeter.com, www.kahoot.com, тощо.

5.2 Форми і методи підсумкового контролю.

Формою підсумкового контролю є письмовий екзамен. Екзаменаційний білет складається з трьох питань, одне з яких стосується загальних психологічних характеристик особистості, два інших присвячені вітчизняним та зарубіжним теоріям особистості.

Формою підсумкового контролю дистанційного навчання є екзамен у тестовій формі. Тест складається з 40 запитань. Здобувач має обрати одну правильну відповідь із запропонованих варіацій. Питання присвячені базовим категоріям психології особистості, психологічним характеристикам особистості та ключовим підходам до теорій особистості.

Максимальна кількість балів за поточну успішність – 60 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен – 40 балів.

5.3 Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому

	використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв здобувачем повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється здобувачу, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання результатів ЕКЗАМЕНУ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
36-40	A	Відмінно
32-35	B	Добре
28-31	C	
26-27	D	Задовільно
24-25	E	
14-23	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-13	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною Шкалою
90 – 100	A	Відмінно
80 – 89	B	Добре
70 – 79	C	
65 – 69	D	Задовільно
60 – 64	E	
35 – 39	FX	Незадовільно
0 – 34	F	

Оцінка «відмінно» ставиться якщо здобувач вищої освіти дає повну, правильну, розгорнуту відповідь, може навести приклади, що підтверджують його висловлювання.

Оцінка «добре» ставиться якщо здобувач володіє необхідним матеріалом, дає цілком правильну відповідь, але має незначні неточності та певні труднощі у наведенні прикладів, що ілюструють і підтверджують теоретичні висновки. Переважною більшістю, відповідь носить репродуктивний характер; методичні розробки правильні, або мають певні неточності і не містять елементів творчості здобувача.

Оцінка «задовільно» ставиться якщо здобувач частково володіє матеріалом, припускається помилок і неточностей при відповіді, відповідь носить частковий репродуктивний характер. При виконанні практичних завдань здобувач має труднощі у підборі правильних підходів до розробки інтерактивних технологій, має потребу у зверненні до методичних посібників.

Оцінка «незадовільно» ставиться якщо здобувач не володіє більшою частиною теоретико-методичного матеріалу, відповідь стисла, містить помилки, не може навести приклади; при виконанні практичних завдань має труднощі, припускається помилок при підборі технологій в професійній діяльності.

Питання для підготовки до екзамену

1. Охарактеризуйте базові категорії психології особистості: індивід, особистість, індивідуальність.
2. Дайте визначення «Психології особистості».
3. Визначте для якої дослідницької стратегії характерне інтенсивне вивчення особистості у формі спостереження за її поведінкою в реальних обставинах та у формі вербальних повідомлень про події в житті особистості?
4. Визначте компоненти структури особистості (за З. Фройдом).
5. Вкажіть, що входить до складу несвідомого (за З. Фройдом).
6. Визначте основні механізми захисту психіки за (за З. Фройдом).

7. Назвіть стадії психосексуального розвитку особистості.
8. Визначте життєві цілі за А. Адлером.
9. Визначте склад особистого несвідомого за К. Юнгом.
10. Вкажіть екстравертовані психологічні типи за класифікацією К. Юнгом.
11. Вкажіть, що впливає на деформацію життєвого стилю.
12. Назвіть компоненти структури особистості (за К. Юнгом).
13. Назвіть теорію особистості, в якій надається велике значення силам, які протидіють всередині особистості та прагненню до досягнення самості (індивідуальності) за допомогою процесу індивідуалізації.
14. Перерахуйте характеристики повноцінно функціонуючої людини за К. Роджерсом.
15. Означте добре адаптовану особистість (за А. Адлером).
16. Визначте психосоціальні стадії розвитку (за Е. Еріксоном).
17. Вкажіть основні екзистенціальні потреби особистості (за Е. Фроммом).
18. Дайте визначення механізму психологічного захисту за Е. Фроммом
19. Назвіть рушійні сили розвитку за Е. Фроммом.
20. Надайте загальну характеристику когнітивного підходу до особистості.
21. Опишіть теорію особистісних конструктів Джорджа Келлі.
22. Визначте ключові ідеї теорії поля Курта Левіна.
23. Назвіть структуру особистості за Е. Берном.
24. Охарактеризуйте типологію особистостей К. Хорні.
25. Визначте на чому базується розвиток тривоги за К. Хорні
26. Вкажіть типи особистості за класифікацією Г. Оллпорта.
27. Визначте який метод використовували Р. Кеттел і Г. Айзенк для ідентифікації основних рис структури особистості?
28. Назвіть концепцію розроблену Л. Виготським.
29. Перерахуйте компоненти, які включає структура особистості за С. Рубінштейном.
30. Визначте як називається особистісна теорія Р. Хогана, яка підкреслює еволюційну основу соціальних паттернів поведінки людини.

**6. Навчально-методична картка дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»**

Разом: 120 год., 4 кредитів, із них 10 год. – лекції, 6 год. - семінарські заняття, 104 год. – самостійна робота, вид контролю – екзамен. Семестр III					
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		
Назва модуля	Сутність поняття особистість. Психологічна характеристика особистості		Основні підходи та теорії до вивчення особистості		
Кількість балів за модуль	24 бали		36 балів		
Лекції	1	1	1	1	1
Теми лекцій	Компоненти та структура особистості.	Властивості та характеристики особистості. Розвиток і формування особистості.	Концепції особистості фрейдизму і неофрейдизму	Когнітивний підхід до особистості	Гуманістичний напрям у психології особистості
Семінарські	-	12 балів	6 балів	9 балів	9 балів
Види поточного контролю	МКР 1 10 б.		МКР 2 10 б.		
Підсумковий контроль		Екзамен – 40 балів			

7. Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основна:

1. Варій М. Й. Психологія особистості: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехники, 2016. 608 с.
2. Кацавець Р.С. Психологія особистості. навч. посіб. Київ : Алерта. 2021. 134 с.
3. Копець Л.В. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: Вид .дім «КМ Академія», 2007. 147 с.
4. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посіб. Київ: Видавництво ЛіраК, 2020. 274 с.
5. Москалець В. П. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 262 с.
6. Психологія особистості: Хрестоматія: Навч. посіб./ О.Б.Мельничук та ін. Київ: . НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. 532 с.
7. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
8. Титаренко, Т. М. Сучасна психологія особистості : навч. посіб. Київ: Каравела, 2013. 372 с.

Допоміжна

1. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості: навч.-метод.посібник / А.Б. Неурова, О.С. Капінус, Т.Л. Грицевич. Львів. НАСВ, 2016. 181.
- 2.Зелінська Т.М. Амбівалентність особистості: теорія, діагностика і психокорекція: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 134 с.
- 3.Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посіб. Київ: Либідь, 2007. 256 с.
- 4.Клименко В. В. Психологія творчості.: навчальний посібник. Київ: Центр навч. літератури, 2006. 480 с.
- 5.Ліфарєва Н. В. Психологія особистості : навч. посіб. Дніпропетровський ун-т екон. і права. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 240 с.
- 6.Особистість у загально-психологічній теорії діяльності О. Леонтьєва. Психолог. 2003. № 8. С. 10-31.
- 7.Остапенко І.В. Стратегії та технології активізації самоідентифікування молоді: методичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : ІмексЛТД, 2019. 92 с.
- 8.Проблеми особистості в сучасній науці: результати та перспективи досліджень: XIII Міжнар. конф. молодих науковців, м. Київ, 14-15 квітня 2011 р. / орг. ком.: Л. Ф. Бурлачук (голова) [та ін.] ; відп. ред. Б. А. Головка. Київ: 2011. 348 с.
9. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 250 с.
10. Фурман А. А. Психологія особистості: ціннісно-орієнтаційний вимір : монографія Одеса : Видавництво ОНПУ, 2016. 312.